Մանզումեի Էֆքեար տեղեկ 300 Նիւսխէ վերիլիպ, ատէվի գըյմէթի, Իսթանպոլ իչին կէչէր ադաճ 250, վէսլիթը պալըզը 125 դրշ. վէ թաչարը իչին բօսթափ-բաղաքի իչինտէ օլարագ, ատէվի գըյմէթի սաղ ադաճ 250, վէ սլիթը պալըզը տասի 125 դրշ. օլաճագ տըր։

Վէ պէհէր Նիւսխէսի 40 փարաչա սաթըլաճագ տըր։

Անատոլուի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ

ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանթըն պէհէր սաթըր իչին. պիրինճի տէֆա տա, 3 իքինճի տէֆա տա 2, վէ իւրչիւնճիւ վէ սոյիր տէֆալարը տա 1 էր գրշ. պլընաճագ տըր։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Պէյ-օղլունտա Տօղրու-Եօլտա 467 Նէմէրօլու խանէտէ ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏ թաղխանէսինտէ, Կարապետ Ց. Փանոսեան իմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՄԷՆԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԹՎԻ 12 1869 ՅՈՒՆԻՍ 30 ՇԱԲԱԹ ԻՐԹԷՍԻ ԱՂԱՖԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 12 ՆԻՒՄԷՐՕ 963

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, 30 ՅՈՒՆԻՍ

ԽՈՐԻՃԻՑԷ

ՍՈՒԼԹԻՆ ԳԱՆԱԼԸ ՎԷ ՋԻՆ ԹԻՒՃԱՐԼԸՂԸ

Խըտիվի Մըսըրը Էվրօբայա եօլճուլուղունուն սէպէպլէրինտէն պիրի տասի աչիքեար օլարագ քի Սուլթան գանալընն աչըլմասը մէսէլէսի տիր, պու վէսիլէ իլէ, Մ. Լէսէբսին պու պէօյիւք թէչէպպիւսաթընն նէթիճէսինտէն պաղըլըրընը իչգահ իթմէքլիյի միւնասիպ կէօրմիւշիւզ տիր։

Էվրօբանընն էքսէրիյէթի պու մատուէյէ տահա չիմտի խամ տըր նազարը իլէ պագմադաս խսէ տէ, շիւբհէսիզ կէլէճէք սօն պահարտա պու գանալըն աչըլմասը մէրասիմի իճրա օլունտուգտա, Էվրոպա ղազէթալէրինի, պու մատուէնին խայրը թէֆէրրուսաթլարընընն իչզահաթը իլէ մէշղուլ կէօրէճէյիզ։

Ֆրանսա պու գանալընն կէրէք սահիպի վէ կէրէք թիւճճարը օլտուղունտան, վէ պու վասրթա իլէ, պիւթիւն Մըսըր թիւճճարլըղընը էլտէ իտէճէկինտէն, օնու պէր թարաֆ իթտիհիմիզտէ, կէրիտէ եալընըզ Ա.վսթրիա տէվլէթի վար տըր քի, պու գանալըն այըլմասը իլէ, Էվրօբանընն Ա.նատօլու վէ խուսուսի իլէ Զին վէ Ճաբօն իլէ օլան չիմտիքի իւնսիյէթլէրինին մէմուլ օլունան տէրէճէտէ տէյիշմէսի հադգընտա չիմտիտէն ֆիքիրն հազրըլըգ կէօրմէքտէ տիր։ Ա.վսթրիա հիւքիւմէթի, Թրիէսթէ իսկէլէսինին իլէրուտէ քէսպ իտէճէկի էհէմմիյէթինէ քեամիլէն էմին օլտուղունտան, Ա.նատօլունուն պէօյիւք չէհիրլէրինէ մախսուս մէմուրլար կէօնտէրտի քի, օրալարըն ախղ ու իթալարընը անանասընլար վէ ալէլ խուսուս Ա.վսթրիա մալթահլարընն նիւմիւնէլէրինի օնլարա իպրաղ իթսինլէր։

Պու թէչէպպիւսաթըն նէթիճէսի, շիւբհէսիզ Ա.վսթրիատա չօղ մէնֆաաթլու թէպէտտիւլաթ հասըլ իտէճէք տիր վէ նասըլ քի տախի չիմտիտէն խասհիշ իլէ պու մէմուրլէրին կէրի տէօնմէսինէ պէքլէնիլմէքտէ տիր, զիրա մէղքիւր գօմիսիօն, Ա.վսթրիա տէվլէթինտէն ումուլտուղունտան գիւատ, նիզամը սուրէթտէ թէրթիպ օլունմուշ տուր։ Կէօրիւնիւր քի պու գօմիսիօն տիրայէթ վէ էհլիյէթլէրի ինքեար օլունմադ բէք չօղ զաթլարտան միւրէթթէպ օլմալը տըր։ Էվրոպա միլլէթլէրինին քեաֆֆէսինին տախի, պու մատուէյի մուհիմմէտ էնթէրէսօլարը վար իքէն, տահա հիչ պիրիսի պու կիւնա թէչէպպիւսէ էլ վուրմատը. վէ գօրդարըզ քի էկէր Ինկիլթէրա, պաղը մատտէլէրէ տայիր, նասըլ քի պաղըլարընը պուրատա իչգահ իտէճէյիզ, եէնի թէրթիպլէրէ էլ վուրամազ իսէ, նէթիճէսի Ինկիլթէրրանընն զարարընը մուճիպ օլաճագ տըր։

Սուէյշ գանալընն, Խարանեա, Իթալեա վէ Եունան ախղ ու իթալարընա վերէճէկի հարէքեաթը պէր թարաֆ իտէլիմ, ղիրա օլ մէմլէքէթլէրին պաշըրճա թապիի մահսուլունտան իլէրի կէլէճէք վէ քէնտիլէրէ մախսուս պիր շէյ տիր։

Լաքին Ֆրանսայը տա պէր թարաֆ իթտիհիմիզտէ, քի իլք էվվէլ պաշլըճա քինտի թիւճճարլըգ խսթիտատլարընը, Մըսըրա միւթէալիգ թիւճճարլըղընն քէսպի ինթիշարընա խսթիմալ իտէճէք տիր։ Մէճպուր օլուրուզ տիմէյէ քի, գանալընն վասրթասը իլէ, իճրայէ կէլէճէք թէպէտտիւլաթլար, Էվրօբանընն տիկէր միլլէթլէրինէ ախղուրթալարը հադգընտա զայէթ չօղ օլաճագ տըր։ Թրիէսթ, Օտէսսա, Թայղան վէ Թունանընն աշղը, պիր գաչ եըլտան էմսալինի ասլա կէօրէմէտիքլէրի էհէմմիյէթի քէսպ իտէճէքլէր տիր, էօյլէ քի, էկէր Լիվըրբուլ վէ Սաուհամբթընն իթիպարընը պուլամազլար իսէ տէ, Մարսիլիա իլէ հէմիթիպար օլապիլճէքլէր տիր։

Ֆարզ իտէլիմ քի այնի մսթա այնը բահատա, պիրիսի Թրիէսթ եա Օտէսատան վէ տիկէրի Լիվըրբուլտան, Զինէ եօլլայաճաղըզ։ Իլքի բէք չօղ նավլուն թէնղիլինի գարանտըգտան մատատա, օն իքի կիւն եէրինէ օն կիւնտէ կէօնտէրիլէճէք տիր։ Իշլէրին պու հալի միւճէրրէտ Ա.վսթրիա վէ Բրուսիա մահսուլունա ֆայիտէ հասըլ իտէճէք. վէ պու ֆայիտէ Ինկիլթէրատան, Հօլանտատան վէ վէ պիր մըգտարը տա Ֆրանսատան չէքիլէճէք տիր։ Ա.վսթրիատան վէ Բրուսիատան մատատա, Ս.ամանեանընն պիր մըգտարընա տախիֆայիտէսի օլաճագ տըր։

Վիէննատան սէքիզ օն սաաթ ուզագտա օլան Ա.ամանեա ֆապրիգալարը, մանթալարընը Վիէննատան քիւչիւք կէմիլէրէ զօրուպ, ասլա ադտարմա իթմէքսիզին։ Թունա, Դարատանիզ վէ Սուէյշ գանալընտան կէչէրէք։ Ա.նատօլունուն չարգ թարաֆլարը իլէ օլաճագ իւնսիյէթտէն իլէրու կէլէն պիւթիւն մէնֆաաթը գաղանաճագլար։

Պու ճիւմլէ ալէա մահսուլու օլան էլպէկթէտ չօղ քեար իտէճէք տիր։ Լաքին չարգտա մալըն չօղլուգ ալեալըղընա պագըմայուպ, բահասընա պադըլըր վէ պիր էյեամ տահա պէօյլէճէ տէվամ իթմէսի իհթիմալտէն տիր։ Պունտան տա մատտա, Ա.ամանեանընն, քէնտի տիզուրթասընը գավ իլէտիքտէն սօնրա, էկէր ալէա մահսուլ իսթէնիլիր իսէ, մահսուլլարընը խայահ իթմէտէն իճթինապ իթմէսի, ասլա միւմքին տէյիլ տիր։

Պու կիւնլէրտէ չըգան Բրուսիա զազէթալէրինտէն պիրի, խախալաթ վէ իխրաճաթը տախիլինտէ օլտուղու հալտէ, Զինտէ օլան ախղուրթանընն եէքիւնիւնի սէնէվի 2,500 միլիօնա եադըն պուլուր, պունուն 1,023 միլիօնու Ինկիլթէրրա, 33 միլիօնու Բրուսիա (Սիպէրիա գրթասը) իլէ օլմուշ տըր։ Սուէյշ գանալը աչըլըրղը կիպի, պու հալ չաբուճագ պօղուլապիլիր. վէ էկէր պու թէպէտտիւլաթ Բրուսիա եիւղիւնտէն բէք չաբուղ օլամազսա տախի Ա.վսթրիա վէ Ս.ամանիա եիւղիւնտէն վագը օլաճաղը հէր ճիհէթլէ չիւբհէսիզ տիր։

Պու մէմլէքէթլէրատէն հիչ պիրիսի բամուգ մանթալընտա, Ինկիլթէրրաեը կէչէմէզ. լաքին պունլարընն իքիսի տէ, եիւն, ատի էսպապ, ուճուզ չաղը, պրչագ վէ ուճուզ տէրի էշլէրինտէ Ինկիլթէրա իլէ ըէգապէթ չըգապիլիրլար։ Ա.ամանեա չաղը վէ պրչաղլարը Ինկիլթէրա վէ Ֆրանսատա, իթիպարլարընը գայպ իթտիրլը. լաքին Զին վէ Ճաբօնտա տահա սաթըլապիլիրլէր. տիկէր իքինէվ մանթալարա կէլինճէ, եանի էսպապ վէ տէրի, պին ՇէՖս Ինկիլթէրատա տախի սաթըլտըղը հալտէ, Ասիատա շիւբհէսիզ մէմնունէն դապուլ օլունաճագլար տըր։

Բուսիա շիմտի պու տագրդատա Զին ախղուրթասը իչին պաշլըճա իքի նէվ մանթա հաղըրլայապիլիր, եանի խամ եուն վէ զախիրէ, պունլարը իքիսի տէ տըշարատա բարա իթմէզ, լաքին պիր դա, եըլտան պու եիւնլարը գումաշա վէ պուդտայը ունա թէպտիլ իտէճէք պէօյիւք ֆապրիգալարը եաբըլմաեաճաղընա, հիչ պիր թէպէմնանթըմըզ եօգ տուր. վէ պունլարը իքիսիտէ Ասիանը չարգ գրթասընտա սաթըլապիլիր։ Պունլարը չիմտիյէ գատար եաբըլմասըղընը էպէպի իհթիմալ տըր պու գումաշլարը Էվրօպատա սաթըլամասը, վէ պուդտայը տախի տէօյիւմէզտէն սաթըն ալընմասը տըր։ Բուսիանընն ճէնուպ թարաֆլարընտա օլան ախղուրթա, թէմպէլ Բուսլարը էլինտէ օլմայուպ, իչկիւզար Եահուտիլէրին վէ Բումլարը էլինտէ տիր։ Վէ Զին վէ Ճաբօն ախղուրթասը աչըլըրղը կիպի, պունլար, պուդտայը ունա, վէ եունու գումաշա թէպտիլ իթմէնին քեարլարընը բէք գօլայ կէօրէճէքլէր։ Վէ պու եէնի աչըլաճագ եուն ֆապրիգալարընն իշճիլէրինէ կէլինճէ, պունլար էկէր Բուսիատա պուլունամազ իսէ, Ա.ամանեատա պուլունապիլիր։ Իհթիմալ տըր տէսինլէր քի, պու թէպէտտիւլաթլար իչին բէք չօղ ագճէ լազըմ տըր. լաքին Բուսիատա պուլունան Բումի վէ Եահուտիլէրտէ բէք չօղ ագճէ վար տըր. վէ պունտան տա մատտա, նէ զաման լայըգլը քեար ումուլուր իսէ, իգթիղա իտէճէք գատար ագճէ տայիմա պուլունապիլիր օլտուղուն, բէք էյի անանաչըլմըշ տըր։

Բուսիանընն կէմիսի եօգ տուր տէյու Ինկիլթէրրատա կէչէն ղիյիմ միւպալաղալը տըր։ Գըրրմ մուհարէպէսինտէն ազ պիր միւտտէթ սօնրա, ճէսիմ պիր վաքօր գումբանեասը գիւշատ օլունտու, վէ հիւքիւմէթտէն սէրպէսթճէ մուավէնէթ պուլտու։ Պու գումբանեանընն վաբօրլարը, Մարսիլիատա կէօրիւլտիկի կիպի, Լօնտրատա տախի կէօրիւլմէքտէ տիր. պունտան տա մատտա, Բում, Թալեան վէ Ա.վսթրիա վաբօրլարը, Գարա տէնիզտէ տօլու տըր։

Լաքին, պիզիմ շիմտիքի միւրատըմըզ, Սուէյշ գանալընընն Բուսիայա նէֆայիտէսի օլտուղունու աննաթմադտան զիեատտէ, Ա.ամանեայա վէ Ա.վսթրիատա նէֆայիտէսի օլտուղունու աննաթմադ տըր, խուսուսի իլէ նասըլ քի զօրդարըզ, Ա.ամանեանընն վէ Ա.վսթրիանընն պու ֆայիտէլէրի Ինկիլթէրրատան չէքիլէճէք տիր։

Բ-Լ Մ-Լ Կ-ԷՐ

Պու մատտէտէ իլք կէօզլ վուրան եէրի չուրասը տըր քի, Բուսիատա պուլունան Էրմէնիլէրին իսմի տալա սէօյլէնմէմէքտէ տիր։

Օրա Էրմէնիլէրինտէ ճէպպա զէնկին մի եօգ, եօղսա, իշկիւզար մը եօգ, վէ եախօտ մէդքիւր զազէթանընն մուհարրիրի Էրմէնիլէրի ունութմուշ մը տըր։ Իքինճիսի տախի չու տըր քի, գանալ Թիւրքիա մէմալիքլէրինտէն պիր գրթա պուլունտուղու հալտէ, էճնէպիլէր օնատան իլէրու կէլէճէք թէպէտտիւլաթլար իւզէրինէ կէօնակէօն մուպահասաթլարա կիրիշիպ, չու Զին ալթունլարընը քիմ գաբապիլէճէկի իւզէրինէ պիրիպիրինէ կէչտիքլէրի հալտէ, Թիւրքիա էհալիսի գանալընն խմինի տախի տիհանընա ալամմագտա տըր։

Էվրօբալըլարընն զէնկինլիկինէ հայրան օլուպ, պիզիմ լիբալարըմըզը չէքմէքտէ տիրլէր տէյու իշթիքեա իթմէքտէյիզ հէր կիւն, իշթէ օնլար կէօզ իւմիւզ էօնիւնտէ մուպահասայա տէվամ իթմէքտէ տիրլէր։ Լաքին պի՞զ հալէա էօլիւ դիւլիւ աչթընտա ուչումագտա, վէ պու մուպահասալարա դուլագ վերմէմէքտէյիզ։ Թիւրքիա ահալիսի պու կիտիշէ պիզմէյիզ ամմա, էկէր չօղ տէվամ իտէր իսէ, եալընըզ էֆքէնճլիք էշճիլիք եա ըէնչպլիլիք իթմէքտէ գարար գրլաճագ տըր. էկէր օնու տա պէյէտիրէճէք տէրէճէտէ եաբապիլիր իսէք։

Վիէննատա թապ ու նէշր օլունան «Ուօնտրըրը» զազէթասընտա Իւսկիւտարատան (Ա.լպանեա) վարիտ օլան շուսթիտէքի մէքթուպ օգունմուշ տուր։

«Պունտան ալթը հաֆթա մուգատտէմ, Միրիտիթլէրին, Պապը Ա.լինին, քէնտի իշլէրինէ տօղրուտան տօղրու միւտաֆսէլէ իթմէսինի գապուլ իթմէյիպ, Պիպ Տօնանընն սիլսիլէսինին միմուրիյէթտէն տիւշմէսինէ գարշը բրօթէսթ իթտիքլէրինի սանա պիլտիրտի իտիմ։

«Իսմայիլ փաշա պունուն իւզէրինէ իքի թապուր ասաքիր տաղա չըգարմայա մէճպուր օլտու։ Պունլարընն սէրկէրտէլէրինի հապս իթտի վէ Պիպ Տօնանընն վալիտէսի վէ ֆամիլեասընը ախղ ու կիրիֆթ իթտի։

Ասաքիրի շահանէ տաղտա օլան Ա.րգա նամ քէօյունիւ ղապթ իթտի։

«Հիւքիւմէթի սէնիյէ պունլարա պագասայարագ Միրիտիթի գայմագամը ղա թահվիլ վէ 12 աղատան միւրէթթէպ պիր մէճլիս թէշքիլ ոլունմասընա տայիր, չէտիտ էմիրլէր կէօնտէրտի։ Զիօն նամ Պապը Ա.լինին սատրգ թէպաալարընտան Միրիտիթլի պիր զաթ միւտիր նասպ օլունտու։

«Մախսուս պիր միրալայ, մայէթինտէ ասաքիրի Շահանէ պուլունտուղու հալտէ, տաղը պէքլէմէքտէ տիր վէ էհալինին ամիք իմթիեազլարընն քեաֆֆէսի էպէտի լազվ օլունմուշ տըր։ Լաքին ճէսուր Միրիտիթլիլէրին պու իճրաաթլարը գապուլ իթմէյէրի զիեատտէ շիւբհէլիճէ կէօրիւնիւր։

Պու տազիյէ ախզը ինթիքամտան վազ կէչմէզ ատամլար տըրլար, վէ Պիզ Ցօնանըն անասըրըն ախզ ու կիրիֆթ օլունուզունու, վէ անըն օղլունա քընտիլէրին խալինէ իճրա օլունան հարէքէթլէրի կէօրտիւքճէ, տահա զիեատէ ախզը ինթիգամը արթըրմագտա տըրլար ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն մէքթէպի Սուլթանիյէտէ, յէվզի միւքաֆաթ ըսմի իճրա զըլընտըղընտան, Ցաւթը Հագը'թի Սատըրէյթիլէնտէ, վէ վիւքէլայի ֆիխամտան վէ Շուրայի տէվլէթ աղալարընտան պազըլար, վէ խարիճտէն ճէք չօզլար հաղըր պուլունմուշլար տըր ։

Պու պապտէ զիեատէ մախմայէ արտըղըրմըղտա պիլտիրիրիզ ։

Իշխիթտիկիմիզէ կէօրէ, մէզքիւր մէքթէպէ էվլատը վէրէնլէրին, խուսուսանքտան մահրում զըլընմաճաղըր, պազը վարդապէտլէր թարաֆընտան, Գաթօլիգ չօճուզլարը բէտէր ու վալիտէյլէրինէ խիթաբ զըլընմագտա իմիշ ։

Գաթօլիգ վարդապէտլէրի, Լէ'ր պու հավատխըն եալան վէ եախօտ եանլըշ օլմասընը թարաֆըմըզա պիլտիրիրլէր իսէ, տէրճ ու իլանընա հազըրըզ ։

—Ճումա իրթէսի կիւնիւ չըգարըլան Լա Թիւրքի զազէթասընտա չու մէճ իլէ օգունմուշ տուր ։

Պու սապահ փարիստէն խէպ օլունան մէքթուպլար, խուրիվին, մահըր հալին պիրինտէ 60,000 աղէտ թիւֆէ'նկ իշլէթիրաստ իչին, պիր Ամէրիգալի իլէ գօնթրաթ իթմիշ օլտուղունու պիլտիրիրլէր ։ Թիւֆէնկլէր տէօրթ այտան թէսլիմ օլունաճագլար տըր ։

—Իթալիեանէֆիրի Մ. Պէրթինաթթի Ֆլօրանսա կիթմէք իւզրէ կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ եօլա չըգմըշ տըր ։

—Սէօյլէնտիկինէ նէզարէն, հիւքիւմէթի Սէնիյէ պիր Ամէրիգա զումբանեասընա, 30 գատար սաչգըմլը կէմիլէ ամար թօփ սըփարըշ իթմիշ տըր ։

—Լէվանթ Հէրալտտա օգունտուղունա նէզարէն, պիր Ինկիլիզ զումբանեասընա, Սթանպօլ սօգագլարընը կիճէլէ'րի կազ իլէ թէնվիր զըլմազ իմթիեազընա տայիր օլան իրատէ պու կիւն եարըն վէրիլէճէք իմիշ ։

—Րումէլի տէմիր եօլուն ըսմինի մուայյէ'նէ իթմէ'ք իչին Սիւս Պօյնտ Աէվըրէա զումբանեասը թարաֆընտան իրսալ զըլընան 19 նէֆէ'ր միւհէնտիսլէր իլէ 10 նէֆէ'ր տախի մուավինլէ'ր կէչէն ճումա կիւնիւ Տ'ր-սաատէթէ վարըլ օլմուշլար տըր ։

ԹԵԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Մուհապիրէ մախսուսա Բէլէկրաֆ.

(Արտա Բէտարէ.)

Սըրպիա

Պէլկրատ, 9 յուլիօ

Սքիւբշինա մէճլիսի եէնի զանուննամէնին 133 պէնտլէրինի զաթիէն գապուլ իթմի ։

Մէճլիս եարըն գափանաճագ տըր ։

Եէնի զանուննամէ պու կիւն հիւքիւմէթ նաիպլէրի թարաֆընտան զաթիէն թաստիգ օլունմուշ տուր ։ Պու խուսուս հ'ր քէսին չէվգ ու զայրէթինի ուեանտըրմըշ տըր ։

Ինկիլթէրա

Լօնտրա, 10 յուլիօ

Տիւն ախշամ Ըւմում զամարասընտա Սըր Հ'նրի Պուլվըր, Մ. Կլատսթօնըն տավէթի իւզրինէ, Միւճթէմէտի Ամէրիգա հիւքիւմէթինին Ալապամա տայիր մաթլուպաթըլը հազզընտա օլան թէքլիֆինի կ'րի ալմըշ տըր ։

Գօյար հայաթ իւզրէ տըրլաթէլիք ըւթթիչէ վ'րիլմէսինէ տայ'ր լայիհա լօրտլար զամարասընտա իւչիւնճիւ տէֆա օգունտուղտան սօնրա գէպուլ օլունմուշ տուր ։

Ֆրանսա

Բարիզ, 10 յուլիօ

Կոլտ Սթէրլին 2,000 միլ մէսաֆէլիք եէրէ թէլ վազ իթտի ։

Րուսեա Պօղազը

Լօնտրա 10 յուլիօ

Տիւն ախշամ Ըւմում զամարասընտա խարիճիյէ նազըրը սանի Մ. Ռէթվէլ, Ալտերման Սալոմօնուն պիր սիւալինէ ճէվապըն, Րուսեա Պօղազընտա Եէնի տիւլէին եէնիտէն թազէիտ օլունմագտա օլտուղունը սահիհ տիր, տէտի. Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի պու հալին ֆէնա նէթիճէլէրինի Րուսեա Պօղազը հիւքիւմէթինէ պիլտիրտի իսէ տէ քեար իթմէտի, Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի, Բըրինս Շարլը քէնտի նուֆուզու թէ'լպիրի իլէ Րուսեա Պօղազընտա պուլունան Եէհուտիլէր հազգընտա եէնի պիր բօլիթիգա իթթիխազ իտէր էմէլինտէ պուլունմագտա իտի ։

Ֆրանսա

Բարիզ 11 յուլիօ

Պէլժիքա լէօզիսլէրինէ նէզարէն, էօնիւմիւզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւ Գավանըն մէճլիսինէ միւսամէրէ պուլունան խունքեարլար հազըրընտա ըսմի պէյաննամէ զըրաաթ օլունաճագ տըր ։

Մ. Ռուէ, Խիտիվի քիւփ տէվլէթ նազըրը օլաճագ տըր ։

Ֆրանսա վէ Պէլճիգա մուարազասը

Բարիզ 11 յուլիօ

Ֆրանսա վէ Պէլճիգա մէսէլէսի զաթիէն հալլ օլունմըշ տըր ։

Սպանիա վէ Գուպա ճէզիրէսի

Նիւ Եօրք 9 յուլիօ

Գուպա ճէզիրէսինտէ ամէչի իւթիւր սէօնմէյէ պաշլամըշ տըր ։

ԹԻՃԱՐԻՅԷ

Լիվէրբուլ 10 յուլիօ

Միտլինկ նիւ Օրլէանս բամուղու	12 1/2
տէն	12 1/4
Սաթըշ 10,000 պալէա	

Լօնտրա 10 յուլիօ

Պուղտայլար իւսթէ զօյմագտա, վէ խարիճտէն մալ կէլմէքտէ տիր

Մըսըր պուղտայը իլէ արփա ախշմէքտէ, Աֆիօն, իչ եօզ, ֆիեաթլար խամէն տիր, Բամուզ զավի, Ասանիա բամուղու ֆր.

	115
Կիւրճիւ բամուղու	102.50
Պրուսա ֆիլաթուրի Ա մարգա	147.50տէն
	145

ՖՕՆՏՕ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

Լօնտրա 10 յուլիօ

Ինկիլիզ գօնսօլիտի գարան.		93 տէն 93 1/4
Օսմ. խաթիգ. (1865) գար.		66 3/4
Եահուտի ումումիյէ	աչըգտը	45 5/8 տէն 3/4
»	» գարանտը	45 5/8
Պօրսա գավի գարանտը		

Բարիզ 10 յուլիօ

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու, աչըգտը	71 60
» » » գարանտը	71.50
Իթալիեան ֆօնտօսու աչըգտը	54 55
» » գարանտը	54 65
Օսմ. խաթիգ. գար.	346
Եահուտի ումումիյէ աչըլ.	43.60
» » գարան.	43.95
Պօրսա տուրկուն գարանտը	

ԵՕՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԲՕԱԶՃԸ

Ցունիօ 28 ախշամ գարանտը	51- 5
« 30 Պազար աչըլտը	49- 4
» » էն եիւքսէք	49- 4
» » էն աշաղը	48 33
Սաաթ 4 գարանտը	48-36
Գափանըլտը քէսիք	

ԱԶԴԱՅԻՆ

ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Ցօղթօր Խաթիճեան էֆէնտի տախի մէզքիւր մէքթէպէ պաշխապան օլմազըղը ֆազիլէթինի իֆա էյլէմէքլիկի արզու վէ միւրատ էյլէմիշ օլտուղունտան, էֆէնտիյէ թէշէքքիւրէ միւսարաաթ իտէրիզ ։

Մէքթէպի մէզպուր չալըշգանլըղը պու ախշամտան պէտ իլէ, յանիյա օնտօրտինէ, եանի կէլէճէք բազար իրթէսի ախշամ, օյլէ բազար իրթէսինէ զատար, թաթիլ տէյ'լթի իճրա խալէ'րինի վ'րիլէճէք, ֆագաթ մէզքիւր բազար իրթէսի կիւնիւ հէր հալտէ թօբլանմալարը էքիտէն թէնպիհ

օլունաճագ տըր. խիտէ բէտէր ու վալիտէյլէրինին ճէմ կէօրէ հարէքէթ իթմէլէրինի խիթապ իտէրիզ ։

—Այտըղըմըզ մալիւմաթը սահիհ իսէ Նազարէ'թ, Տէրգապան հազրէթլէրինէ, հուզուզու միլլէթի մուհաֆազա իչիւմէսինտէն տօլայը, նիսա թայիֆէսինտէն պիր թազըմ զատընլար տախի, հէմշիրէլէրի խալինէ իղհարը թէշէքքիւր իթմէք վազիֆէսինի հիսս իթմիշլէրտիր, պիր զըլըճ թէշէքքիւրնամէ զալէմէ ալարագ իմզալաթմագա պաշլամըշլար, վէ զանն իտէ'րիզ քի իքի եիւզ նիւմերտէն զիեատէ իմզա թօբլամըշլար տըր ։

Իմ'ր իշիթտիկիմիզ կիպի իսէ, իքի նէֆէ'ր իւնթիխապ վէ իքի նէֆէ'ր տախի կ'նճ զատընլար, պէօպէյլէրինտէ պիր քահիայա ալարագ, մէզքիւր լայիհայը կիտիպ Բէյէրի միւլէթէ թագտիմ իտէճէքլէր իմիշ ։

Աչ'ըգի մէրթէպէ մէտհ ու սէնայա լայըգտըր պիր հարէքէթ, զիրա, մէմլէքէթիմիզտէ պիր պայլանկըճ էն պիւեիւք նիշանէսի, զատըն թայիֆէսինին տախի թըպգը էրքէքլէ'ր կիպի հէր տուեղուն տուեղուպ, վէ հէր պօրճու էտա իթմէքլիկէ պաշլամասընըն կ'օրիւլմէսի տիր ։

—Կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ 800 նիւմրօլու զազէթամըզտա, Պի թօրօֆ պիր Էրմէնի իմզասըյլա, Տէզապան սըրազամըն թէգաատիւմիւ հազգընտա տէրճ օլունան պիր պահսատան տօլայը, Մանզումէի էֆքեարըզազէթասը մէզքիւր պահսը Մէճմուա զազէթասընտան չըզմըշ տըր զանն իյլա, վէ օ խուսուսընտա տախի բազար խաթրէք, զազէթամըզ ալէյհինտէ պիր թազըմ նէշր իթմիշ տիր ։ Մանզումէնին միւլլէֆի էյի պիլիր քի Մէճմուա սահիպի նիւսխանէսինտէ քէնտի թէ'րաֆընտան միւթալաա պէյան իթմէ'միշ, վէ զազէթամըզտա պիր զաչ տէֆա իսան իշէթտիմիզ կիպի, զազէթամըզ իքի թէ'րաֆա տախի աչըգ օլտուղունտան, օ պահսը նէշր իթմիշ եալընըզ էֆքեար պէ'յանընտան խարէքէթ օլտուղու հալտէ, միւէլլիֆ միւմայիլէյհին 958 վէ 959 նիւմրօլու նիւսխալէրինտէ պիր թազըմ ազվիրանտա զըյամ էյլէտիյի, աչըղը ախլէճէտէ թէշաճճիւպիմիզի մուճիպ օլմուշ տուր ։

Մէճմուայի հաղըր ։

Մէյտանտա խիչ կ'օրիւնիւճէ, պիզիմ եազըլարըմըզը Մէճմուայա իւթթապըն եազմասա, վէ խաթէրինտէ կիպի չիւրիւնէ իսիմ ինանտըրըն հազգըմըզ վար տըր ։ Ամմա, մէզքիւր պէնտի Մէճմուայա, սահիհին խարիճտէն պիրիսի եազմըշ իմիշ ։ զարար եօզ, պիզ մէզքիւր զըրատըրըզտա եանըր միշ օլըրմատ, զուհուրա կէլմիշ օլան ճէվապ վէ սիւալլէրինիզ տէ քիմ, բաշի իտ, վարըն օ իւզէրինէ ալըրըն ։

—Իշիթտիկիմիզէ կէօրէ պու կիւնլէրտէ, Հասանեան հազրէթլէրի, Պէյօղլու պիր պիւյիւք թայիբը ալաճագ թէպտիլ իտէրէք, քէնտի իթիգատընճա Րօմա կէլմիշ օլան, վէ եախօտ կ'թիրմիշ օլտուղու պիր մասոնքը, եանի կէճէ Գրիգօր Լուսաւորիչին պիր էլէնէ, վէ եախօտ պիր տաղըն ճէ կ'օտիւրթիւր'ճէք իմիշ ։

Պիզճէ իքի չիւրիւ վարըր պուհավաթ, պիրիսի մէզքիւր զէյնէթէ, վէ իքինճիսի տախի մէզքիւր մասունքուն սահիհ օլուպ օլմամասը. պուն լարտան էվվէլքիլէրինի վարըթ թահզիղ իտիպ, վէ իքինճիսինի տէ վալթընէ թէֆթիշ ու սիւալ իտէրիզ ։

—Ճումա իրթէսի կիւնիւ չըզարըլան 907 նիւմրօլու պիւյիւք Մասիսէ զազէթասը, վէ Մէճմուա կէչէն հաֆթա տէրճ իտիլէն, վէ թարաֆըմըզտան ճէվապ վ'րիլէն պիր մէքթուպա զարշը

ԱՆԿՈՂԻՄ ՍԽԱԼՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՇԱԼԻՔ ՄԸ իւնվանըյլա տէրճ իտիլէն պիր պէնտին տօն Բիւմլէսինտէ կէօրիւլէն միւտանէհէճէ լուղ'թլէրի, պիզ քէնտի թարաֆըմըզտան ճէրհ իթտիքտէն պաշգա, էկ'ր Մասիս մէզքիւր լուղէթլէրի, սահիհին օլ իթիգատտա օլարագ եազմըշ իսէ, քէնտիսինիտէ տէբրիք իտէրիզ ։

—ՄԷՃՄՈՒԱ իւնվանըյլա Մանզումէնին 955 վէ 956 ընճը նիւսխալէրինտէ տէրճ իթտիկիմիզ պիր պէնտէ էսաս իթթիխազ օլունան իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ ախշամլէրին ճէվապլարը, զաթէն 958 վէ 959 ունճու նիւսխալէրիմիզտէ, Մէճմուանըն ճէվապ օլարագ տէրճ իթտիկի պիր պէնտէ սայքը վէրիլմիշ օլտուղունտան, թէքրարըն հաճէթ կէօրիւլմէմիշ տիր ։

ԹԷՆՊԷԼԼԻՔ

Մանզումէմիզին 949 ունճու նիւսխասընտա տէրճ իթտիկիմիզ ԹԷՆՊԷԼԼԻՔ նամ պիր պէնտին պազըլէսինի, իքի կիւն սօնրա տէրճ իտէճէք իքէն, պու կիւնէ զատար տէրճ իտէմէմիշիզ տիր. վէ պու զատար զալէթմալըղտա չօգ տէֆա կէօրիւլմէքտէ օլուպ, պիր թարաֆտան հիճապ ու էսէֆ իտմէյի մուճիպ օլմազտա իսէ տէ, տիկէր թարաֆտան տախի իֆթիխար վէ մէմնունիյէթի մուճիպ օլմազտա տըր. Չէօյլէ քի, էօյլէ պէնտլէրին կիւճիւքլէրինէ, վէ եախօտ պիւթիւն պիւթիւն տէրճինտէն սարֆը նազար իթմէյինէ պաշլամալըղ, իւմիտ տահա մէհիմմ վէ տահա պէճիտ մատտէ վէ մէսէլէլէրին Թաւրիր ու տէրճ իթմէյինի էնտիշէլէրի կէլմէքտէ, վէ կէրէք զալէթմալըղըն չէրէֆի վէ վազիֆէսի, վէ կէրէք միւշթէրիլէրիմիզին մէնֆաաթը վէ մէրազը խաթրը իչին, կիւնիւն վազթինէ կէօրէ հարէքէթ իթմէքլիկ պիզի մէճպուր իլէմէքտէ տիր ։

Վէ տէվամընա միւպաշիրէթ իթմէտիկ պէնտլէրտէն, օզունանլարըմըզա պիր զարար կէլմէքտէ տիր. չիւնքի, պազըլէսի իլէ մաքալէյի օլան պէնտ եա մէքթուպլարըն քեամիլէն տէրճինէ չօգ տէֆա տիգգաթ իտիպ, ֆագաթ պազըը օլմաճանլար հազզընտա մէզքիւր զունսուրու ճայիզ կէօրմիւշիզ ։

Թիւրքիամըզ էհալիսի, չիւնքի հալինտէ քեար գալմատը, փարա գալմատը, իշ գալմատը, վէ պէրէքէթ գալմատը տէյիլէրէ, հէր կիւն վէ հէր սաաթ Թէչէքքի իթմէքտէ, վէ պունլարա տախի սէպէպ. Եվրօպալըլարըն պու Թարաֆլարտա չօղալմալարը խալըչ իլէմէքտէ տիրլէր ։

Պիզճէ, մէզքիւր Թէչէքքի զատար պիւյիւք նանքէօրլիւք ազ կէօրիւլմիւշ տիր. զիրա, Թիւրքիամըզ էհալիսի հէմ չիմտի հալի վազըթլարտան պիր զաչ զաթ զիեատէ զէնկին վէ բահաթ տըր, վէ հէմտէ չու զէնկինլիք վէ բահաթըը, Եվրօպալըլարա պօրճլու պուլունմագտա տըր ։

Օրտալըզըմ վէ տիւնէլիմ, էլլի, եիւզ, իքի եիւզ, վէ իւչ տէօրթ եիւզ սէնէլիք թարիխլէրի. կէրչէ պուրալարտա Եվրօպալըլար պուլունմատըղընտան, էհալիմիզ ազ չալըշըրագ կէչինէպիլիր իմիշ, լաքին նա'սըլ կէչինէպիլիր իմիշ. ֆէս եէրինէ քիւլահ, զօնդուրա եէրինէ բաբուճ կիւյէրէք, խասա էթմէք եէրինէ, Թաշըը Թօրբալը էթմէք եէյէրէք, վէ ախշամտան սաբահա, զէյթ եաղը կանդիլլէրինին աճըրլալտան, վէ բէպիչէ եաղլը կանդիլէլէրինին Թասըն իւլէթինէտէն էօլմէք զօրտրասընտա չէքէրէք կէչինիր իմիշ ։

Պիր իքի եիւզ սէնէ Պէյօղլուտա պիր աղ սու զըթլըղը տէյիլ, իլլա ատաէճէ սու բահալըղը վար տըր տէյիլ. հէր քէս Թէշէքքիւր իթմէքտէ տիր. հալ պու քի օն փարա եէրինէ իքի կիւրուշ վէրմէկէ հալտէ, սազալար էվին զարըսընա կէլմէքտէ տիրլէր. էսքի վազըթլարտա իսէ, Նէֆսի խաթմանլար պիլէ, սէնէտէ սէքիզ տէֆա էթմէք զըթլըղը օլուր, վէ Թուրաստլար էօնիւնտէ հիւզլէրճէ քիշի պիրիքէրէք, պիր օզզա էթմէք ալապիլմէք իչին, սաաթլարճա պէքլէրլէր, պաղըրըշըրլար, չաղըրըշըրլար, վէ չօգ տէֆա տա պիրպիրի պաշընը եարարլար իմիշ ։

Պուրասը պէօյլէ օլտուղու հալտէ, աճէպա Թաշրալարտա պօլլուգ վէ բահաթլըգ

մէմուն օլունաճագ մէրթէպէտէ՝ մի խալ․ հա՛չա, օլամազ․ գիրա, պուրաաընին պէ-րէզէթ իւզրէ պուլունմաարնա նիչէ աէպէպ-լէրտէն պաշգա, հէլէ պիր պաշըճա աէպէպ վար տըր քի, Թաշրալարտա բէք չօգ մա-հալլէր Մըգքիր մուհասսէնաթտան մահ-րում պուլունմագտա տըրլար, հանի խա-Թանպօլա հէր Թարաֆտան, տէնիզլէր սա-յէսինտէ կէմիլէր իլէ էրզագ վէ էշեա կէ-լէպիլմէկտ․

Պաշգա նէրէլէրի վէ տաշա ուզագ մա-հալլէրի պէր Թարաֆ իտէլիմ․ վաԹանըմըզ օլան Գայսէրիյէտէ, տաշա քէնտի չօճուգ-լուգումուզտա, նիչէ տէֆա աէն վէ էթմէք գըԹլըղը կէօրտիւկիւմիւզիւ, վէ պազը աէ-նէ իչ՛ազը մուճու վէ հաֆթա պէգիր նա-ըը գըթլըղը օլտուղունտան, նիչէ ֆագըր-լարըն կիճէլէրի գարանլըգտա գալտըգլարը-նը, վէ նիչէ տաւլ գատընլարըն, կիճէլէրի իւ իւլէյէմէտիքլէրինտէն, աճըգ քէնչէսինէ տիւշտիւքլէրինի, չիմտի տէր խաթըր իթ-տիքճէ, տիւշարը տէհշէթ օլմագտանըզ․

Նիլէթ, հալի վագըթլարտա, պուրա սանաթլարը կէչէր իմիշ, վէ հէր քէս գօ-լայլըգլա փարա գազանըր իմիշ, լաքին, նէ՛ էօ՛իւր նէ խուսէյն պիլիր իմիշլէր. վէ նէ տէ սատամ կիպի հաչարլար իմիշ․

Շիմտիքի պէնկինիւյի վէ բահաթլըղը, Թիւրքիւմըզ էհալիսի հիչ պիր վագըթտա կէօրմէմիշ տիր․ վէ չիմտի սատամ կիպի նուշաճագտա օլտուղունտան, սատամ կիպի հաչամագլըղա իզթիզա իտէն էնվայի իհթի-եաճաթա միւհթաճ պուլունտուղունտա, միգտարի քիֆայէտէ հիսս իթմէքտէ, վէ եահի Թէնպէլլիյինտէն չօգլուղ չըգամա-տըղընտան, քէնտի Թէնպէլլիյինտէն Թէ-չէքքի իտէճէք եէրտէ, աէպէպի աէրվէթ ու բահաթլարը օլան Եվրօպալըլարտան Թէշէք-քի իթմէքտէ տիրլէր․

Պու կիւնքի կիւն քէաֆիրէի չայըը, պազար վէ խանլարըմըզը տօլտուրան մալլէ-րին էքսէրէ տօգաան տօգուղունտա Եվրօ-պալըլարա պօրճլու իսէգ․

Գըրագալըմ էօմիւմիւզիւ բահաթ կէչիր-մէք իչին կէթիրտիքլէրի պինլէրճէ չէչիտ էշեա վէ էմվալըն մուհասսէնաթլարընըտա, հալընըզ պիրիսինի վէ էն քիւչիւյիւնիւ վէր իտէլիմ․

Զաղմագըզ քիպրիթի քի՞մ իճատ իթ-տի․ Եվրօպալը․ քի՞մ կէթիրտի պուրաեա․ Եվրօպալը․ մէզքիւր իճատտան էվվէլ նէ՞ եափմագտա իտիք․ գավ վէ չագմագ, վէ պաեագը քիպրիթ գուլլանմագտա իտիք․

Շիմտի սօրարըզ էհալիմիզտէն պիւյիւք քիւչիւք հէր քէսէ, պու խուսուստա կէօր-տիւկիւմիւզ գօլայըզ իչին, Եվրօպալըլարա Թէշէքքիւրէ պօրճլո՞ւմուսուզ, եօգսա աէ-յի՞ւմիեիզ․

Թէնպէլլիյիմիզտէն նաշի, Եվրօպալըլար-տան Թէշէքքիւր իթմէքտէյիզ․ աէպէպ․ չիւն-քի քեար վէ իշ, վէ փարա եօգ իմիշ, սա-նաթլար պաթմըշ իմիշ․ չօգ իյի, լաքին, քեար վէ իշ վէ սանաթ տիւնեատա՞ն մը գալտըմըշ տըր․ եօգսա պիզտէ՞ն մի ուզագ-լաշմըշ տըր, պուհա աչըգտան աչըգա, «Եվրօպալըլարա կէչտի» ճէվապը վէրիլմէք-տէ տիր․ տիմէք տիր քի, քեար, իշ, փա-րա վէ սանաթ վար տըր, վէ էվվէլքինտէն զիեատէ վար տըր, ֆագաթ չու ֆարգ վար-տըր քի, Եվրօպալըլարա կէչմիշ տիր․

Պու սահրէ տիր․ լաքին, մէկէրչի Եվրօ-պալըլար պաշըլարը պիզիմ էլիմիզտէն ճէպրի՛մի ալմըշլար տըր վէ ալմագտա տըր-լար, եօգսա պիզիմ Թէնպէլլիյիմիզտէն, անլամազլըղըմըզտան, վէ չօլթապըլըղըմըզտան նաշի, Թապիաթիյլէ օնլա՞ր մը գապթ իթ-մէքտէ տիրլէր․

Վարսայըպի չուրասընտա տըր քի, Եվրօ-պալըլարտան Թէշէքքի իտէն հէր սատամ, պիւզաթ քէնտիսի տախի, գարըընտա վէ չօճուղունտա էնԹարի վէ ֆիսթան իգթիզա իտէր իսէ, հա Մանչէսթէր պասմասը, վէ եախօտ Լիօն ճանիֆէսի արամագտա օլտու-ղու կիպի, հէմտէ քեաֆֆէյի իհթիեաճա-թըիչին Եվրօպա էմվալը պուլունան տիւք-քեանա հա մագազաեա միւրաճաաթ իթմէք-տէ տիր․

Բումունէ, Երմէնինին, խալամին վէ Նէ-հաւտինին պիրիսի չագըմագըրզ քիպրիթ եափմասը պիր տիւկէրի գուննօուրա ֆապ-րիգասը աչմասա, վէ տաշա պիր պաշգասը քեաղըտ վէ չէքէր ֆապրիգասը գուրմասա, վէ իշլէրինտէ, քէնտի էհալիմիզտէն պին-լէրճէ իշճի գուլլանմասա չըգըշըրսա, Եվ-րօպալըլար պըրա՞գմազլար մը, հիչ պէօյ-լէ պիր չէյ միւմքի՞ն մի տիր․ տէյիլ տիր․ եօյլէ իսէ նի՞չին օնլարտան Թէշէքքի իթ-մէքտէ, վէ քէնտի գապահաթլարըմըզըն իւ-զէրինէ քէչէլէր գապաթմազ իսթէմէքտէյիզ․

Պու կիւնքի կիւն Եվրօպալըլար Թիւր-քիատէքի տօլտուգլարընտան նաշի, ֆաղըլ իտէլիմ քի, քեար ճիհէթիյլէ աճըընը չէք-մէքտէ իմիշլէր վէ պունունլա աէպէպի իգպալըմըզըն ֆէնալըղը իմիշ․ լաքին չու-նու պիլմէլի իտէրիզ քի, հաքի վագըթլար-տա Եվրօպալը եօգ իտի, վէ արագիմիզտէ չիմտիքինտէն ազ տէյիլ, հաֆթա զիեատէ իտի, հալ պու քի էթմէք վէ սայիրէ գըթ-լըղը չէքմէքտէ իտիք, վէ եումրուճագտան էօլմէքտէ իտիք․

Քիմսէտէն Թէշէքքիւր իթմէյէ հաճէթըմըզ եօգ տուր․ չէքտիկիմիզին եալընըզ աէպէպի կիւնահըմըզ տըր, ֆագաթ տէյիլ պաշգա կիւնահըմըզ․ իւլա Թէնպէլլիք կիւնահըմըզ տըր․ Եվրօպալըլար չալըշմագտա, փարա գազանմագտա վէ բահաթ եաշայըր կէչիր-մէքտէ տիրլէր․ էկէր պիզ տախի օնլար կի-պի չալըշաճագ օլուր իսէք, քէնտի մէմլէ-քէթիմիզտէ օլտուղումուզ իչին, օնլարտան զիեատէ փարա գազանըը վէ բահաթ իտէ-ճէկիմիզտէ չիւպհէ եօգ տուր․

— ․ ․ ․ Խմբագիր․

Անցեալ կիրակի յունիս 22 Պօլսոյ տեառնընդառաջ Գիւղ․ Բարգաւաճեմս սրբա-զանը Սուրբ պատարագ մատոյց, չորս հարիւր պօլսեցի չափ ժամուց եկաւ, եկեղեցւոյն խռնուող լալ տեսաւ իւր քաւ. կը սատուկ չը գտնելով եկեղեցւոյ չորս ը-լալ, Հոգաբարձուաց կողմանէ շատ շը-նորհակալ ըլլալով կը խնդրենք բարե-համբ ձեր պատուական լրագրոյդ մէկ անկիւնը հրատարակել․

Հոգաբարձու Եէլի խալէփ գալայ
Սուրբ Յակոբ եկեղեցւոյ
Եէլ․

— ․ ․ ․ Խմբագիր

Ասկից առաջ Մասիս եւ Մեղմեռայի հաւասիս լրագրաց մէջ խսագի դէ արդի Թաղական խորհրդոյ Ատենապետ Բա-րոն Նահ Կիւլբեղ աղայի եւ Բախայէլեան Խաչատուր աղայի ստորագրութեամբ մեզի դէմ ծանր ու նախատական յօդ-ուած մը տեսանք, եւ այս յօդուածին նպատակն էր Թաղ․ խորհրդոյ զմեզ վարժարանի հոգաբարձութենէն հրա-ժարեցնելուն պատճառները ցոյց տալ․

Յօդուածը կըսէ թէ՝ Հոգաբարձու-թիւնը տեսնելով որ մեր այն պաշտօնէն ունեցած անձեռնհասութիւնը եւ մեր ազօրինաւոր ընթացից համար գպրոցին յառաջադիմութեան արգելք մ՚է՝ ստիպ-ուած էր իր հրաժարականը մատուցա-նել եւ թէ Թաղ․ խորհուրդը մասնաւոր նամակ մը մ․ ջ անոնց դիտողութիւնը ար-դարացի դատելով զմեզ հրաժարեցու-ցած եւ Հոգաբարձութիւնը նորէն իւր պաշտօնին մէջ հաստատած էր․ սակայն զարմանալին այս է որ յօդուածը մեր ա-զօրինաւոր գործերէն եւ ոչ մին յառաջ բերել եւ յոկ բառերով կը բաւականա-նայ, եւ առանց օրինաւոր ու համոզիչ փաստերու մեր անձնական պատիւը մը-րոտել կը ձգնի․ Թաղ Թաղական խոր-հուրդը մեր յանցանքներէն ու գպրոցին զարգացմանը կրճիմն եղող Թերութիւն ներէնիս հրապարակաւ եւ օրինաւորապէս հաստատէ, եւ մենք պատրաստ ենք հա-սարակաց կարծեաց վճռոյն հպատակե-լու․ Բայց Թաղական խորհրդոյ խնդրոյն այս կողմը ծածկելուն պատճառը սա է որ ինքը եւ հոգաբարձութիւնը մեր հը-րաժարմանս մէջ չէ թէ գպրոցին օգուտը, հապա իրենց անձնական կրից յագեցնելը կը փնտռէին, եւ բոլոր եղածներն այն նպատակին համար ՚ի գործ դրուած կեղծ միջոցներ էին․

Գալով մեր ազօրինաւոր ընթացից մէջ գտնուած ըլլալու խնդրոյն, կրնամ Թաղ․ խորհրդոյ անդամոց եւ ՚Ներսխեան հոգաբարձութեան գործոց մէ՛ծ մեծ ա-զօրինաւորութիւններն յառաջ բերելով ապացուցանել եւ լոյս ստուաբել աշխար-հի առջեւ․ Այս ազօրինաւորութեանց գլխաւորներէն մին է՝ սպաս ի առանց մե-ծագոյն մաս ունենալու ժողովք կը գու-մել, Հոգաբարձուաց բազմը ՚ի հասա-րութեան ունելը եւ մեր հրաժարման անկրա վճիռը տալը․ Նոյն օրուան նըս-տին մէջ Թաղ․ խորհրդոյ անդամներէն միայն չորսը ներկայ էին (եւ մեծ․ Ատե-նապետ էֆէնտին միայն կը խօսէր եւ կը վճռէր) հետեւաբար մեծագոյն մաս չէին կրնար կազմել եւ իրենց որոշում մը որեւէ օրինաց առջեւ չէր կրնար օրինաւոր եւ արդար սեպուիլ․ իսկ հոգաբարձութիւ-նը եւ եկեղեցպանութիւնը կարող չէին ձայն ունենալու այնպիսի խնդրոյ մը մէջ որոյ մի միայն Թաղ․ խորհրդոյ ձեռնհա-սութիւնը կը պատկանէր․ վերջապէս ա-հա Թաղական խորհրդոյ գործին բեկորնե-րը որոնք ինքզինքնին հակառակ, չենքի մը տեղ գնելով ամէնուեն պարոն իրենց խալակեր ընել կը յանդգնին եւ ազօրի-նաւորապէս յազօրինաւորութիւն Թա-ղական ատեննին ուրիշ մը օրինաւո-րութիւնը սովորցնել կելնեն․

26 յունիս 1869 Մկրտիչ Պօղոսեան
Խասգիւղ

Փոխած դարու նորած ֆալսֆեր մը

Խաւար դարը, որուն կեանքն էր ան-գութ բռնաւորութիւնը, մարդկային սեռը ագխտութեան մէջ պահելով Թշուառու-թեան գուբը իջեցուց․ իսկ նոր դարուն փիլիսոփայութեան կենսատու լոյսը՝ այսինքն ճշմարիտ գիտութիւնը՝ որ մարդկային սե-ռին անմահութեան աղբիւրն է՝ երբ կսկսի անոր վախճան գնելով խղել եւ ջնջել մարդ-կային մտաց վրայ բռնութեան ձեռօք քաշ-ուած սեւաթոյր ու մահաբոյր վարագոյրը եւ արձակել մարդկային մտաց կենսաբոյր Թեւերը, որպէս զի այս հրաշակերտ բնու-թեան վրայ արձակ համարձակ սաւառնե-լով ճանչնայ իր ու անոր հաստիչը, ճանչ-նայ ինքզինքը եւ ճանչնայ իր իրաւունքը եւ իր երջանիկ ապագան․ ամենի բռնու-թիւնը իր օրհասականին մէջ բռնուած կը մնայ եւ ճշմարիտ կենաց դեռ մահ սպառ-նալ կը կեղծէ․ կորսուայ եւ իր ակռաները կը կրճտէ ․ ․ ․ Մինչեւ ե՞րբ․ — Վայրկեան մը եւս—․

Մեռնիլ չուզող կատաղի գազանի նման Թող մնայ վայրկեան մը եւս, եւ Թող իր կատաղի օրհասականը, մահուան սոսուռքը իր կեանքը կարծէ ու պօռչտայ․ բայց ճըշ-մարիտ փիլիսոփայութիւնը անոր հոգիառ եւ անողոք հրեշտակն է․

Գօլսեցին եւ ուրիշ տեղացիներ տեսան սա հրեշտակին զօրութիւնը, երբ կատաղաբար ա-նոր առջեւ կը մնչէր ամենիբռնութիւնը—ազ-գը յօշոտող միապետութիւնը—ամիրայական ազնին—վերջապէս նոյն իսկ տգիտութիւնը—․

Ըսե՞նք Թէ վերջապէս գլխովին մեռաւ այն խաւար դարու հոգին եւ մարդկու-թիւնն ազատեցաւ նորա մահաբոյր ճանկէն․ Ոչ չմեռաւ նա, այլ ճշմարիտ գիտու-թեան որով Թէպէտ խողխողեցաւ եւ յօշո-տեցաւ ի մասունս, սակայն նորա մասունք-ները դեռ կատարեալ մողեսի նման ծակ ու ծուկ տեղուանք եւ մութ խոռոչներու մէջ կը շարժին եւ կ՚ոստոստեն, որք փիլիսո-փայական լեզուաւ այժմ կանուանին խա-ւարին որդիք—տգիտութեան Թափթփուք—մարդկային սեռին ժանտախտ—․ Ասոնց զէն-քերն փոխեցան եւ փչրեցան իրենց հետ, որք էին մասնութիւն, գրպարտութիւն, դա-ւաճանագործութիւն, ստութիւն եւ այլն, զո-րըս մարդկային սեռի Թշուառութեան պատ-ճառութիւնը ապագային համար կը պահէ․ եւ որոնց արդի դարն ալ արժէք մը տալ դադրիլ սկսած է ․ ․ ․ ․

Ուրեմն ի՞նչ բանով կըբաղին այժմ սա ագիտութեան Թափթփուքները, դուցէ հար-ցուի մեզ․

—Քիչ մը սա դարուս պահանջմանը ձե-ւակերպուիլ կեղծելով նոր տեսակ իրաւա-գիտութեան մը դասատու կանգներ են․

․ ․ ․ Էֆէնտի, քեզ դարմանքի մէջ ձը-գելու համար խօսքս մասնաւորեմ եւ պար-զեմ․

Ահ նոր տեսակ իրաւագէտները՝ օր մը յանկարծ պատահմամբ ձեր պատուական Թերթերէն 927րդ Թուոյն մէջ Ասիոյ եւ Աֆ-րիկոյ գաւառի ժողովրդեան ... Բեանը նկատմամբ ճիչդ, բայց համառօտ նկարագրութիւն մը կը տեսնեն չեն տես-ներ, կաղաղակեն եւ կըճչեն ըսելով ... հեղինակը վարժապետ մը ըլլալու է, ի՞նչ ըսել է, վարժապետը Թող իր տղայքը կրթէ իր գործը նայի, քաղաքական սովորու-թեանց վրայօք ... » եւ այլն․

Ահա, էֆէնտի, նոր տեսակ իրաւագի-տութեան դաս մը, որուն նմանը երկու տարիէ չափ առաջ Գալաթիոյ գպրոցին սը-գոյ դասատուէն ալ տրուեցաւ․

Ասոնց քաշուելու բանն ալ ուրեմն ինչ որ ճշմարտութիւնը կը պահանջէ․

Եթէ այն գրութիւնը սուտ ու զըրպար-տութիւն էր, հարկ էր օրինաւոր գրու-թեամբ գրել, իսկ եթէ ճշմարիտ էր, ինչ-պէս որ է, ի՞նչ տեսակ իրաւագէտներ են սանք, որ այնպէս անմարդավայել սովո-րութեանց վրայ տնգդայ, անհոգ եւ ան-տարբեր կեցեր էին մինչեւ ցարդ․

Ցիշեալ գրութեան հեղինակը վարժա-պետ մը ենթադրելով վայրկեան մը ընդու-նինք սա նոր տեսակ իրաւագիտութիւնը․

Վարժապետն ․ ․ ․ քաղաքական սովորու-թեանց վրայօք ըսել գրելու ... եղե՞ր․ նոյնպէս ալ քահանան իր գործը Թող ընէ ․ ․ ․ ըսել գրելու իրաւունք չունի եղե՞ր․ Շատ լաւ․

Մենք ալ սա նոր տեսակ դասին սկզբ-բունքովը ըսենք․ — սարրաֆն իր գործը Թող ընէ․ դերձակ, չէմչիճի, ծխավաճառ կերպասավաճառ, պարտիզպան, այգեպան, հացագործ, ատաղձագործ, եւն, եւն, եւն, իւրաքանչիւր ոք իր գործը Թող ընէ․ քա-ղաքական սովորութեանց վրայօք ըսել գրե-լու ... քանի որ ամէն մարդ աշխարհի վրայ իր ապրուստին համար մէ-մէկ մասնաւոր գործ ունի, ապա ուրեմն այս նոր տեսակ իրաւագիտութեան սկզբունք-քով եւ ոչ մէկը ըսել գրելու ... հապա ո՞վ պիտի մնայ, որ ջանայ մարդկու-յին սեռին բարոյական հիւանդութիւնը բուժել, մարդուս Թշուառութեան պատ-ճառ եղող վնասակար սովորութիւնները վերցունել, տգիտութիւնը բառնալ, եւն․ Գարձեալ այս լղճուկ սկզբունքով իրա-ւունք կունենանք ըսել որ՝ այս նոր տեսակ իրաւագէտները, քանի որ կամ հացագործ, կամ ծխավաճառ, սարրաֆ, եւն, եւն, Թող իրենց գործը ընեն․ վարժապետի մը գրածին եւ ըրածին վրայ իրաւունք չունին բան մը ըսելու ․ ․ ․

Արդ ի՞նչ կըսէք պարոն իրաւագէտներ, դուք իրաւունք ունիք, ու քահանան, կամ վարժապետը ըսելու գրելու ... Ո՞վ ըսաւ ձեզի՝ սա իրաւագիտութեան դասը, ո՞ր համալսարանի մէջ առիք, ո՞ր դարու կարծիք է, եթէ իրաւ է, հրամա-յեցէք հասարակաց առեւանը ելլել, եւ ե-Թէ վարժապետի մը խրատ սալ կուզէք սա մասին, հրապարակաւ ըսէք, որ ուրիշ վար-ժապետներ ալ լսեն այդ նոր դասը, ի՞նչ հարկ կայ ծակ ու ծուկ տեղուանք մտնել խօսիլ․ Բայց ի՞նչպէս ելլէք հրապարակ, եւ ալ ի՞նչ կըսեմ, իրաւ ձեր սկզբունքովը ... ըսել գրելու, մոռցայ, ներե-ցէք․

Ե՛յ, նոր իրաւաբաններ, ի՞նչ պիտի ը-սէք, քահանան, կամ վարժապետը՝ ազգի, կամ քաղաքական սովորութեանց վրայօք ըսել գրելու ... մանաւանդ վար-ժապետը, որ բաւական ուսմունք եւ հըմ-տութիւն ունենալէն զատ, իր գլխաւորա-պէս բանական էակներ կազմելու եւ տօպ-րակ մը միսն ու ոսկորը մարդ չընելու ար-հեստովը ձեզմէ աւելի մարդոց եւ ընտան-եաց հետ յարաբերութիւն եւ անո՛ց վրայ լաւ ծանօթութիւն եւ հետեւապէս համակ-րութիւն ունի․ ի՞նչ կըսէք․ ըսել գրելու ... Հապա ո՞վ ունի․ Ձեր խելքին նայելով՝ ոչ մէկը, անանկ չէ՞․ քանզի իւրաքանչիւր ոք իր համար մասնաւոր գործ մը ունի․ Այն ատեն մարդկային սեռին խեղճ ու Թշուառ վիճակը ի՞նչպէս բարե-լաւնայ․

Գիտցէք որ՝ քահանան, կամ վարժապե-տը ազգին ամբողջութիւնը կազմող անհատ-ներ են, եւ ձեր ամիրայից խելքէն չեն․

Կը յիշէ՞ք որ երբեմն սկսուած այն խու-շոր ամիրաները՝ Ակնայ դաւառի պատուլ ե-րին, որք վէզիրներ եւ փաշաներ ալ ու-նասպ ընելու չափ կարողութիւն եւ իշխա-նութիւն ունէին, կրնա՞ք ըսել Թէ ինչ օ-գուտ ունեցան իրենց հայրենիացը, ի՞նչ-պէս է այսօր անոնց հայրենեաց վիճակը ուսումնապէս, բարոյապէս ուրիշ տեղերէն աւելի ի՞նչ փոփոխութիւն ստացած է, ա-նոնք ոչ գիրենք կրցան ուղղել, եւ ոչ ի-րենց հայրենիքը, եւ կրնայ ըսուիլ Թէ ու-րիշ տեղերէն աւելի յետադէմ վիճակի մէջ է․ Միթէ կրնայ զգայուն էակ մը խղճալի տեսարան մը անտարբերութեամբ դիտել․

Ըսէք, ինչ որ կուզէք, բայց պատրաստ է պատասխանել ձեզ միշտ, Խասգիւղ․

ԲԱՐՖԻԻՄԸՐԻ ՎԻԳԹՕՐԻԱ
ԻԼԱՆԿԼԱՆԿ

ՐՕԱ. ՏԷ ԲԱՐՖԷՕՆ
ՐԻԿՕ ՎԷ ԳՕՄ. ՓԱՐԻՍ

Պու կիւնքի կիւն էն պիւյիւք քիպարզատէլէր իլէ էնչէ մէրագ օլան զամլար, Բօրֆի-մըրի Վիքթօրյանըն մալլէրինէ զիեատէսիյլէ իթիպար վէ րաղպէթ վիրմէքտէ տիրլէր, չիւն-քի մէզքիւր ֆապրիգա Թօալէթէ տայիր օլան գօգուլու շէյլէրին Թէրթիպի զըմնընտա էն ալէա էճզալար իսթիմալ իթմիշ, վէ հէր մալի հօգգընտա քեափի մէհարէթի մախսուսէ իս-լէմիշ տիր.

Իլանկիլանկ րուհուլու Թէրթիպ իյլէտիկի էէնի գօգուլու Թէրթիպաթլէրի քի, Ն-ոմ-օտօրանհիւսնօ իլէ իմլիքտէն չէքիլմիշ օլտուղու հալտէ, Ֆիլէրըն տապլարընտան ճէլպ իտիլմիշ օլտուղունտան, քէնտի գօգուսու լաթիֆլիյի վէ զարիֆլիյի իլէ, Նիսպէթ գապուլ իթմէզ մէրթէպէտէ պուլունմագտա տըր. իմտի բայինայի լաթիֆէյի սէվէն զաթլարըն Վէնտիլ իչին մէզքիւր սուեա իսթիմալ իյլէմէլէրինի նասիհաթ իտէրիզ.

ԻԼԱՆԿԻԼԱՆԿ ԽԻԻԼԱՍԱՍԸ
ՎԷ
ՄԱՆԷԼԼԱ ՊՈՒՔԵՍԻ

ԹՕԼԻԹԻՆ ՐԻԿՕ

Եախօտ լէհճէտէ կիւզէլլիք, Թազէլիք վէ պէեազլըգ հըֆզ իտիճի, վէ Թէհայիւրի շաեան պիր Նէվի Թօալէթ սուեու տուր քի, էն սօնրա իհտաս օլունան տըր: Մէզ-քիւր սուեուն Գօլօնեա սուլարընտէն, վէ Ֆլօրիտա սիրքէլէրինտէն վէ սուլարընտան ալէա Վէրթէպէտէ պուլունմասը ճէրհ օլունմազ տէրէճէտէ տիր.

ՄԻՐԱՆՏԱ ԵԱՂԸ
ՎԷ
ՄԻՐԱՆՏԱ ՐՕՄԱՏԱՍԸ

Պու եաղէ պիր մէհզուր Թէրթիպաթ տըր քի, սաչլար իչին պիր խապինէ մագամընտա Թութուլմա ճայիզ տիր, չիւնքի գօվիլէք վէ գուվվէթ վիրիճի էճզալարտան Թէրթիպ իտիլ-միշ օլտուղունտան, բէք լաթիֆ պիր գօգու վիրմէքտէ օլտուղու հալտէ, սաչլարա կիւզէլ-լիք վէ գուվվէթ տախի վիրմէքտէ տիր.

ՄԻՐԱՆՏԱ ՍԱՊՕՆՈՒ
Զամպագ վէ մարուլ էտմի-Նախօշ սուեու իլէ Նոթըմմէլ.

Մէզքիւր սապօնուն պաշգա սապօնլարտան ալէա օլմասընը անլամագ իչին, պիր քէրրէ անիէր իլէ Թամթիգ իթմէք քեափի տիր, պու սապուն միճուտըն տէրիսինէ գատիֆէվարի պիր եումուշագլըգ վիրտիքտէն պաշգա, քէօբիւրմէսի վէ լաթիֆ գօգուսա տախի մալիք պուլունմագտա տըր.

ՏԱՆԹՕՐԻՆ ՐԻԿՕ
ՎԷ
ԳՐԷՄ ՏԱՆԹԻՖՐԻՍ ՍՕԼԻՏԻՖԻՅԷ

Ցանթէրին եաղէ պիր բուհ (էլէքսիր) տուր քի, բէք ինճէ վէ լաթիֆ պիր գօգուսա մալիք պուլունտուղու հալտէ, տիշլէրին էթլէրինի գավիլէշտիրիպ, վէ տիշլէրի չիւրիւմէք-լիքտէն հըֆզ իտէր.

Գրէմ տան Ինֆիլ վէ եախօտ տիշ մաճունու օլ դատար ալէա պիր Թէրթիպ տիր քի, Թօալէթին պու գօլունտա պիւյիւք Թէպէտտիւլաթ վուգուինէ, չէզէ քի աղ եա չօգ ի-չինտէ սախտ պուլունան վէ Թէհլիքէլի օլան Թօզլարըն (բուտրա) վէ օբէ-լարըն գայգմասընտ ռէպէպ օլմուշ տուր: Մէզքիւր մաճունու իսթիմալ իթմէք իչին, եաշ պիր Ֆըրչաեա իւզէրինէ սիւրէ-բէք ճիւզիւճէ ալմագ, վէ տիշլէրէ սիւրմէք քեափի տիր, վէ պէօյլէքլէ տիշլէրին պիր տիլպէր պէեազլըգ քեսպ իտէճէյի միւճէրրէպ տիր.

Պուլունուր Տէր-աէատէթտէ, Մ. Վէլիշ վէ գում. վէ Մ. Գանզիւք պիրատէրլէր, վէ Մ. Տէլլո-Սիւատօ էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըրլար.

ՖՕՍՖԱԹ ՏԸ ՖԷՐ
ՏԸ ԼԱՐԱ ՏՕԳԹԷՕՐ-ԷԶ ՍԱՆՍ
ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՈՒՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մատէն սուեունա պէնզէր Թամթը օլմաեան պիր Նէվի սու տուր քի, քէմիյի վէ գանը Թէրթիպ իտէն էճզալարը շամիլ պուլունմագտա տըր: Զիրէք սուլարըն էն զիեատէ մէչ-հուր օլմասընը, քեաֆֆէյի մէհշուր հէքիմլէր գապուլ իյլէմիշլէր տիր: Կիճ իւսթէ կէլմէքտէ օլան կէնճ վէ Նազիք գըզլար, վէ միտէ աղրըսընա, վէ լէհճէ պօզուգլուղունա, վէ գան ազ-լըղընա, վէ հայիզ Նիզամըզլըղընա միւպթէլա պուլունան գատընլար, վէ բէք րէնքսիզ վէ գայիֆ տիւշէն չօճուգլար, վէ խասթալըգ սէպէպինտէն գանը ազալմըշ օլան քեաֆֆէյի քէ-սան իչին բէք ալէա տըր: Մէզքիւր իլաճըն Թէէսիրինին քէսկինլիյինտէն, չարուգլու-ղունտան, քէմալի շիֆասընտան, վէ գապզլըղա գարշը գօեուպ, վէ տիշլէրճէ պիր Ֆէնա-լըգ դուհուրա կէթիրմէմէսինտէն նաշի, հէքիմլէր քէնտի միւշթէրիլէրինէ իսթիմալինի իխ-Թար իթմէքտէ տիրլէր.

Պուլունուր Տէր-աէատէթտէ Մ. Վէլիշ վէ գումբ. վէ Կանզիւք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սիւատա, վէ Մ. Նաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր.

ՄԱԼԱՏԻ ՏԸ ԲՕԱԹՐԻՆ
(կէօգիւս խասթալըգլարը)

ՍԻՐՕ ՏԻՊՕՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ
ԿՐԻՄՕ ՎԷ ԳՕՄԲ. ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱՃԸ

Մէզքիւր Թէրթիպաթըն Թէէսիրի աչիք, 1857 սէնէսինտէն պէրու, մէշ-հուր հէքիմլէր Թարաֆընտան կէօրիւլմիւշ տիր: Կէօգիւս խասթալըգլար չօգ Թապլէտէրի չըգմըշ իսէտէ, հիչ պիրիսինտէ օնա մանէնտ պիր Թէէսիր կէօ-րիւլէմէմիշ տիր, իմտի, էհալիյէ էքտէն Նասիհաթ լազըմ գի, մէզքիւր չու-րուպու ալթզլարընտա, հէմ սայիմա բէնկինին կիւզէլ պիր կիլ գըրմըզըլը-ղընտա օլմասընա, վէ հէմտէ չիչէնին էթրաֆընտա քէնտի իմզամըզ պուլուն-մասընա տիգգաթ իթմէլի տիրլէր: Մէզքիւր չուրուպուն իսթիմալիյլէ էօքսիւ-րիւք քէսիլիր, կիճէ Թէրլէմէքլիք տէֆ օլուր, վէ քէյֆսիզ չարուգ սուրէթ-տէ շիֆա պուլուր: Պու իլաճ կէօքիւս րահաթսըզլըղը, Նէզլէ, Նէվազիլ, պրօ-ռօնշիթ իլլէթի իչին բէք ալէա տըր.

Պուլունուր Տէր-աէատէթտէ Մ. Վէլիշ վէ գումբ. վէ Կանզիւք պիրատէրլէր, վէ Տէլլա Սիւատա, վէ Մ. Նաննի էճզախանէլէրինտէ սաթըլմագտա տըր.

ԻԼԱՆԱԹ

Միւսիւ Վ. Նաննի, Աւիթամէնէին միւ-Թէպէր, միւսթահզար վէ հալիս էճզաճը վէ քիմիաքերլէրինտէն օլտուղու, ճումլէ Աւի-Թանէ էհալիսինէ մալիւմ տիր.

Միւմայիլէհ միւսիւ Վ. Նաննինին, պիր Պէյօղլունտա Աղա ճամի ճատտէսինտէ 67 Նօ. իլէ մուրագգամ օն հէտի սէնէ-տէն պէրու քիւշատ իյլէտիկի տիւքեան, վէ տիկէրի, Աւիթանէ քէօբրիւ պաշըն-տա 7 վէ 8 Նումէրօլէր իլէ մուրագգամ պիր պուչուգ սէնէտէն պէրու քիւշատ իյլէտիկի կէրէք էճզախանէ վէ կէրէք էճզայի միւ-Թէնէվվիյէ մահզէնի քի, հէր Նէվի ազաքի-րի միւթէնէվվիյէ, վէ Պօրտօ չարապլարը վէ էնվաի մէյէրիւլաթ վէ մէշրուպաթ, Եւրո-պանըն էն միւթէպէր Ֆապրիգալարընտան ճէլպ իթտիրիլմէքտէ, վէ Թէչրիֆէ րաղպէթ պույուրան միւշթէրիլէրի, կէրէք էճզալա-րըն Թէմիզլիյի, վէ կէրէք ասըլլարըն բէ-չէթլալարըն վէ սայիր էճզալարըն էհվէնիյէ-Թի վէ Թէչրիֆ իտէնլէրին խօշնուտիյէթի տօղրուսու մէտհէ շայեան հալաթտան օ-լտուղու ճիհէթինին Թէշէքքիւրիւնի մուճիպ օլմագտա տըր.

Մումայիլէյհ միւսիւ Վ. Նաննի, պու տէֆա Պէյօղլունտաքի էճզախանէսինի միւ-ճէտտէտէն Թամիր իթտիլ, տէրունու տիւք-քեանտա օլան էճզալարը տախի հէր սէնէ միւթատը վէճհ իլէ Թազէլէտիր օլտուղու, վէ էվվէլքի ֆիյաթլէր հէր նէ դատար էհ-վէն իսէ իսէտէ, պու տէֆա Աւիթանէտէ-քի էճզախանէսինին ֆիյաթլէրինէ Թաթ-պիգ էհվէնիյէթլէ, Պէյօղլունտաքի տիւք-քեանընտա տախի, ճէմի մալլէրին սաթը-լաճաղընա հէնիւնիզամ Թախսիս իթմիշ տիր.

Շէօյլէ քի Թէչրիֆէ րաղպէթ պույու-րան միւթէպէր ըլամէթլէր, կէրէք էճզաճը էմնաֆըննտան հէր նէ քի ալմազ իսթէք ի-տէրլէր իսէ, Պէյօղլունտաքի էճզախանէտէ տախի, այնի Աւիթանէտէքի սաթըլան ֆի-յաթլէր իլէ ալաճագլարը պի իչթիպահ տըր:

Վէ Միւսիւ Նաննի ճումլէսէ բաղար կիւնլէրի սապահտան աքշամա դատար վէ բազար էրթէսի, սալը, բէրշէմպէ վէ ճու-մաա էրթէսի կիւնլէրի, սապահտան սաաթ հէտիյէ դատար վէ աքշամըն սաաթ պի-րինտէն իքինճի դատար միւթատը վէճհ իլէ Պէյօղլունտաքի տիւքքեանընտա պուլունուր վէ չարշամպա կիւնլէրի սապահտան աքշա-մա դատար. բազար էրթէսի, սալը, բէր-շէմպէ, ճումաա էրթէսի կիւնլէրի սաաթ հէտիտէն աքշամըն օն իքիսինէ դատար Աւիթանէտէքի տիւքքեանընտա պուլունուր:

Միւսիւ Նաննինին պու Նազիք սէնաաթը-նա պու տէրէճէ իգտամ վէ տէվամը, միլլէ-Թիմիզէ շէրէֆ վէ Նասա ֆայիտէտէն իպա-րէթ օլուպ, էճզախանէլէրինէ Թէչրիֆ րաղպէթ պույուրան զէվաթը միւթէպէրի-նին մէմնունիյէթինի տախի, քէնտիսինէ իֆթիխար վէ միւրահաֆաթ աստ իտէճէքտիր.

Մ. Նաննինին, պալատէ զիքր օլունան վէքի տիւքքեանլարտանմաատա, եանի պիր Պէյօղլունտա 67 Նումէրօլու, վէ տիկէրի Աւիթանէտէ 7 վէ 8 Նումէրօլու իքի մա-հալտէն պաշգա մաղազա տիւքքեան վէ շէ-րիքի օլմատըղը տախի խասսէթէն իլան օ-լունուր.

ՏՕՂԹՕՐ ԲԷԼԷՉ

Ամէլիյաթը ճէրրահիյէ իճրա իթմէքսիզին, աղ-րըքան տիշլէրին վէճալարընը (աղրը) տէֆ ու ի-զալէ իթմէք, վէ տիշլէրի չըգմըշ օլանլարըն տիշ-լէրինին երէքէրինէ զահմէթսիզճէ Թապիի վազ օ-լունմասը կիպի, զաեէթ տիգգաթ օլունա պիլէ լաղըլմամագ իւզրէ, տիշ գօյմագ վէ տախիլի ֆէմ-տէ վէ չէնէտէքի էմրազ վէ գուրուհ վէ Թէպէլ լիւլի տէնտանա Թէտավի իթմէք, վէ տիշլէրի Թա-զիրաթընտան, եանի էէրլէրինտէ օյնայըպ, պիր Թարաֆա տէվրիւլէքլէրի հալտէ էէրլէրինէ գըյ-մագ, վէ տախիլի ֆէմի Թէմիզլէմէքտէ, վէ բաս լանմըշ վէ սիեահլանմըշ օլան տիշլէրին բաս վէ քիր-լէրինի չըգարըգ, ճէվհէրի գամիսինի Թէճտիտ իթմէքտէ, վէ աղզըն ֆէնա գօգուլարընը իզալէ իթմէքտէ վէ ամըն վէ լաթիֆլքտէն զայէթլէ լա-Թիֆ վէ րանա վէ սալապէթլի վէ խաֆիֆ հէմէք Եէնիտիկի վագըթտա պիր զարար ու զիեան վիրմէզ ալէա էէրլի վէ չըգար գօնուր տիշլէր եապմագտա օլան փ-րիւսի Թապիպ տիշճի Մ. Բէլէզ, Պէյ-օղլունտա Կլաանի սօգաղընտա 2 Նումէրօտա քեանի իթմէքտէ վէ ալաֆրանկա սաաթ 6 տան 4 է դատար կէլէն վէ կիտէնլէրէ հէմիյաթը իէլ-քիւրէյի իճրա իյլէմէքտէ օլուպ, քէնաիսինի կէօր-մէք վէ կէթիրթմէք միւրատ իտէնլէր օւսր իսէ օրատան սիւալ իթմէլէրի.

Իսթանպօլտա հէտմ իտիլէն Պալըգ գարտաշ-գուրպինտէ, Մ. Վ. Էնաօն Գասապեանըն քիւշատ իթմիշ օլտուղու 7 Նումէրօլու էճզա մաղազասընտա Եվրօպանըն էն մէհզուր Ֆապրիգալարընտան հէրնէ-վի հաղըր մուալիճէլէր, շիշէ վէ գըյէ իլէ հէր ճինս խալիս պալըգ եաղլարը, վէ հէր Նէվի Թազէ մատէն սուլարը, վէ միւթէնէվվի չիֆօլաթալար, վէ էօքսիւրիւք շէքէրլէրի, վէ Նէզլէյի տէֆ իթ-մէք իչին Թիւթիւն քեաղըթլարը, լաստիքտէն էն-վայի ալաթ, կէօնա կէօն եաղլքլէր վէ Թէնքէյէլէր, օճուգլար իչին Թապլալէրէ լուզումլու Թազէ աշ, վէ մէաանէ պաղլարը, վէ 8 սաղլըգ զարֆընտա պուզ վէ տօնտուրմա եափմագ իչին սաղիր վէ քէ-պիր մաքինալար, վէ մէհզուր Ֆապրիգալարըն լա-վանտա վէ բօմատալարը վէ սաչ պօյալարը, վէ գուվվէթ իչին գնա գնալը Պօրտօ մալըգա վէ շարապլարը իլէ սայիր էնվաի Պօրտօ շարապլարը վէ շամփանեալար վէ հէր տիւրլիւ միւսքիրաթ վէ մէշրուպաթ վէ էքսիրի հայաթ վէ միւվէ շու-րուպլարը, մահէլլի մէզքիւրտէ էհվէն ֆի-եաթլա սաթըլմագտա տըր: Թաշրատան իրսալինէ լիւզում կէօրիւնէճէք էճզա վէ էտէվաթ տախի կէ-րէք գըյէ վէ կէրէք տիրհէմ իլէ մահէլլինէ իր-սալ գըլընաճաղընտան, օրտա խաէն գէվաթ միւ-մայիլէյհ Մ. Գասապեանէ սիմարըշլարընը մէք-Թուպ իլէ պիլտիրտիքլէրինտէ, գայէթ էհվէն ֆի-եաթլէ Թէտարիք օլունուպ, սէրիան քէնտուլէրի-նէ իրսալ օլունաճագ, վէ Եվրօպատան ճէլպ իթ-տիրմէք իսթէյէն զէվաթ իչին տախի գօմիսիօն իլէ ճէլպ իթտիրիլէճէք տիր.

Միւտտէթի գէկա. 13տէ խիթամ պուլաճագ օլան Սաքսօնեա հիւքիւմէ-Թինին իսթիգրազ բէյանգօ պիլէթլէրի ալաֆրանկա 12տէ չէքիլէճէք տիր.

Մէզքիւր բէյանգօ պիլէթլէրի իւչ պարթիտա 5 տէֆա, եանի, յու-լիս 12 տէ, օգոստ. 9 տա, Նոյէմ. 7 վէ 27 տէ, վէ սօն տէֆա օլարագ գէկա. 13 տէ չէքիլէճէք օլտուղտան մատատա, չու աթիտէքի ճէսիմ մէպլաղը եանի, 25,000, 20,000, 15,000, 10,000, 5,000 լիրա գազանաճագ տըրլար.

Պիլէթլէրին ֆիյաթը պիր չէյրէք լի-րատան 10 լիրաեա դատար տըր: Պու պապտէ գիեատէ մալիւմաթ ալմագ իս-Թէյէնլէրին Գալաթատա Գօմիսիօն խա-նը իթթիսալինտէ Մ. Ճանէթօնուն 16 Նումէրօլու մաղազասընա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի.

ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
ՍՇԱԿԵՐՏՈՒՀԵԱՑ
Աւանմանադրութեան իններորդ տարե-դարձի օրն
Ի ՀԻՒՆՔԵԱՐ-ԻՍԿԵԼԷՍԻ ԿԱՐԴԱՑԱԾ
ԽՕՍՔԵՐԸ

Տարեդարձ կիւնիւ Հիւնքեար իս-կէլէսինտէ մէզքիւր մէքթէպին չօճուգ-լարընըն օգուտուգլարը Նուաթքլարըն Թապ ու Նէշրինի պապը զաթլար արզու իթմիշ օլտուգլարընտան, գալմէ ալմըշ օլան մուալլիմ Էֆէնտի Թարաֆընտան, պալէտակի իւնվան իլէ Թապ իթտի-րիլէրէք, Նիւսխէսի 100 էր փարաեա սաթըլըրըլմագտա պուլունմագ տուր, վէ գազէթամըզը սազըթանլարտա վէ սաթանլարտա պուլունմագտա տըր. իմտի ումարըզ քի Էֆէնտիի միւմայի-լէյհի Թէշվիք Նիյէթի մէմտուհէսիյլէ չօգլար պիրէրնիւսխէ իշթիրասընա րաղ-պէթ իտէճէքլէր տիր.

ԹԷՆՊԷԼԼԻՔ

Մէզքիւր իսիմտէ օլան բիասէ պազ-լաթտըրըլըպ, կէրէք քիթապճըլար-տա, վէ ալէլխուսուս իսթանպօլտա Պիւմպիւլի խան ալթընտա Գաֆաֆ-եանըր տիւքքեանընտա, վէ գազէթա սաթըճըլարընտա նանընտա 5 էր գուրուշ սաթըլմագտա տըր.

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆԹ ՀԷՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԽԱ ՆԷՍԻՆՏԷ
ՊԷՑ ՕՂԼՈՒՆՏԱ ՏԷՂՐԻԻ ԽՕԼՏԱ, ՏՕՓՕԳՐԱՖԱՏՕՐԼԱՃ
ՓԻՐԱՏԷՐԼԷՐ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ ՆՈՒՄԸՐՕ 467.